

השנה שהייתה

יוני דמרי - מושב גילת
yoni462@gmail.com

יוני דמרי שייך לכוחות הצעירים והמשכילים של ענף החלב. הצטרף לרפת של המשפחה ולקח פיקוד עליה. בין לבין, הוא משתדל להיות בעניינים בענף ומעורב מאוד בהווה המקצועית והציבורית שלו. יש לו הרבה תובנות על מה שקורה בתוך הענף וגם מחוצה לו

אם נביט על שנת 2013 נראה שעברה עלינו שנה מורכבת יחסית. שנה מלאה אתגרים, שנה שהיא המשך של תהליך שהחל בשנה שקדמה לה ויטביע את חותמו לעוד שנים רבות. במבט לאחור, חווינו בשנה זו אתגרים רבים, אתגרים מסוג שלא הכרנו והתקשינו להתמודד עמם. אתגרים שאילצו אותנו החקלאים, עובדי האדמה ואוהבי בעלי החיים, להתעסק בתחום שנמצא בצדו השני של המתרס, ממש 180 מעלות - הפוליטיקה. בשנה זו קיימת התחושה שהפוליטיקה חדרה עמוק לתוך הענף, נמצאת בכל מקום וקורעת אותו לגזרים.

התאחדנו הרפתנים המושביים תחת כנפיה של תנועת המושבים ואנו בתהליך של הקמת שולחן חלב שייצג אותנו אל מול המוסדות השונים וידאג גם לאינטרסים שלנו

אם נביט על הארגונים העוטפים אותנו ואלו המכתיבים לנו את הקצב, נמצא שבכולם התרחשו שינויים אישיים משמעותיים - במשרד החקלאות התחלף השר ועמו התחלף המנכ"ל האגדי **מר יוסי ישי**, בהתאחדות מגדלי הבקר בחר ראש הפירמידה לקחת אחריות ולהתפטר, ובמועצת החלב נתבשרנו כי **מר דרורי** לא ימשיך עמנו לקדנציה שלישית. לדעתי, שינויים אלו שזורים כמעט בצורה מוחלטת עם האתגרים שליוו אותנו בשנה זו.

יוני דמרי עם הרופא המסור, ד"ר תומר עמית, ואיתי ישי בגילת

הקמת שולחן החלב במושבים

האתגר הבא שעמו התמודדנו הוא הגורם לאתגר הראשון, הלא הוא התנהלות התאחדות מגדלי הבקר והגורם שעמד בראשה. כמי שהיה פעיל מאוד בכל נושא המחאה, כמי שנתן את כל מבטחו ב**מר יעקב בכר**, שיש ביכולתו להוציא אותנו מן "הברוך", כמי שהלך כחייל בשורות הראשונות, מתוך אמונה שלמה שאכן לכולנו אותה המטרה - התאכזבתי מאוד. אמנם אני מדבר בשם עצמי בלבד ולא כמי שמייצג את הרפתנים המושביים, אבל התחושה היא קשה. תחושה זו התגברה פי כמה, כאשר גיליתי שאותו מזכיר שתפקידו היה להילחם ברוע הגזרה ולהתמודד אל מול המחבלות, כמעט וקיבל מינוי בתנובה, אך בשנייה האחרונה, הבינו כנראה בהנהלת תנובה את גודל הטעות וביטלו את המינוי. כפי שנאמר לא אחת, "מעז יצא מתוק", בזכותו התאחדנו הרפתנים המושביים תחת כנפיה של תנועת המושבים ואנו בתהליך של הקמת שולחן חלב שייצג אותנו אל מול המוסדות השונים וידאג גם לאינטרסים שלנו.

גידול מהיר מדי

אל מול האתגרים הללו והשלכותיו של מתווה לוקר, אנו עדים ל"מרוץ חימוש" בקצב בלתי רגיל. משרד החקלאות אילץ אותנו להתקדם שלא בהתאם ליכולת - מהלך שאת הנזקים שלו נקבל כבר השנה, ב"אי ביצוע" מטורף, שהרי לא ניתן לייצר חלב מהיום למחר... זהו תהליך וכמו כל תהליך, נדרש לו זמן סביר להתרחשות. בשנה האחרונה, הרפת המושבית הממוצעת הגדילה את מכסת הייצור בסדר גודל של 15% בממוצע, מהלך שגורר בעקבותיו השקעות רבות ורכישות בסדר גודל שלא הכרנו - השקעות כגון סככות, פרות, עגלות ועוד. רוב רובם המוחלט של הרפתנים לקח הלוואות עתק,

הכספיים, לפי מיטב הבנתי, מלמדים על כך ששיאון סיימה את השנה בגרעון כספי ואחד הסממנים הנו העלאת תעריפי ההזרעות. כרפתן, למרות העובדה שמשך מספר שנים לא העלו בשיאון את התעריפים, ייאמר לזכותם, הדבר מאכזב אותי שכן הדבר הפשוט ביותר הנו לייקר את המוצר – האם שיפרו את המוצר ועל כן המחיר התייקר? האם שם משהו ניסה להתייעל? ואני לא בהכרח מדבר על פיטורים (הרחבת שווקים, שמירה על לקוחות קיימים על ידי שיפור השירות וצעדים נוספים שניתן לנקוט שם). בסיטואציות מסוג זה נממדים מנהלים יצירתיים, איכותיים, כאלה שחושבים מחוץ לקופסה ומוצאים פתרונות יעילים מלבד העלאת מחירים. אך לאחר שביקרתי את הארגונים הללו, אחת החברות היחידות שמהן קיבלנו כתף תומכת כל התקופה והם לשמחתי לא אילצו אותנו להתמודד עם אתגרים מצדם. אשמח גם להחמיא לארגון שממנו אני מקבל שירות – "החקלאית", בניהולו של **אופי רייך**. כמי שלא אחת כיניתי את הוטרנירים שם, מבחינתי הם ה"סיירת מטכ"ל" של הענף, הן ברמת המקצועיות והן ברמת השירות. כמובן, שגם שם יש אתגרים שיש לעמוד מולם, אך אשאיר אותם לניהולו של אופי.

לא אחת כיניתי את הוטרנירים שם, מבחינתי הם ה"סיירת מטכ"ל" של הענף, הן ברמת המקצועיות והן ברמת השירות

לקראת השנה החדשה, שנת 2014

עומדים לנו אתגרים נוספים רבים ולא פשוטים כגון איחוד השורות בענף ואיחוי הקרע שבין המושבים לקיבוצים. כמו גם, סיוע מלא **לאביתר דותן** בשיקום התאחדות מגדלי הבקר והשבת האמון של הרפתנים המושביים בארגון.

עלינו להיות עם האצבע על הדופק בכל נושא הליך בחירתו של מנכ"ל מועצת החלב החדש – להבטיח שהאדם המתאים ביותר ייבחר וכשזה ייבחר, מתפקידו לעמוד לצדו, להעניק לו את כל האמצעים שברשותנו ולסייע לו, ככל שניתן, על מנת שישב את השקט למחוזותינו.

עלינו לשוב לשפיות, לתכנון שכל כך אפיינו אותנו ולסיים את מרוץ החימוש – המרוץ אחר מכסות ייצור. אף אחד לא מבטיח לנו שום דבר ועל כן יש לכלכל צעדינו בתבונה.

עלינו לטפח ולחזק את הלובי החקלאי בכנסת, זה שהוקם בשנה שחלפה ושהיה כל כך חסר לנו במאבקנו.

עלינו לעמוד על המשמר ולטפח דור צעיר, איכותי, מקצועי, שימשיך את ההצלחה של ותיקי הענף וישמור על המקום המכובד והיוקרתי ועל ההישגים המרשימים שאליו הם הובילו את הענף.

עלינו לשמור על האינטרסים של כלל הרפתות, גם החלשות ביותר, ולסייע שיצליחו לשרוד את השנים הקשות הצפויות לנו.

עלינו להתמיד במאבקנו להוקיע את הפוליטיקה מן הענף ואת ההרס שזרעה במחוזותינו ובד בבד, להמשיך לעשות הכי טוב את מה שאנחנו יודעים לעשות – להמשיך לייצר את החלב האיכותי ביותר בעולם, באופן היעיל ביותר, תוך התמודדות עם תנאי ייצור אובייקטיביים וסובייקטיביים מהקשים בעולם.

וכמו שנאמר, כל שנבקש לו יהי ... ■

שיחד עמם כולי תקווה, שיצליחו לעמוד בהחזרים – וכל זה על מנת שיוכלו "להישאר בעניינים" שכן, אם לא מתחמשים יחד עם כולם נותרים מאחור והפער שנוצר, ייתכן ויהיה בלתי ניתן לצמצום עוד שנים רבות. זהו אתגר של להיות או לחדול – או שמשקיעים את כל מה שיש ואפילו את מה שאין או שיוצאים מהענף! מרוץ חימוש זה קיבל ביטוי בחודש האחרון שרפתנים מושביים רכשו בבת אחת מכסות בעלות של חצי מיליון ₪ ואף יותר מזה.

מועצת החלב

בטרם אעבור מהאתגרים "מבית", אתגרים שהגיעו מתוך הענף ואעבור לאתגרים מחוץ לענף, אתגר נוסף שעמו נאלצנו להתמודד בעל כורחנו ושלא הכרנו בעבר, הנו ההתמודדות אל מול מועצת החלב. ראשית אציין שחלק מתפקידה של מועצת החלב הנו לשמור על האינטרס של הציבור ולא דווקא של ציבור הרפתנים בלבד, אך בשנה כזו, שנה שבה הרפתנים סופגים חבטות מכל הכוונים, הייתי מצפה שמועצת החלב תעמוד לצדו הרפתנים ותגבה את טענותינו בעובדות, שלא אנו הם אלו הגוזלים את כספי הציבור, אלא החוליות שאחרינו הן אלו שהעלו את המחיר לצרכן בצורה לא הגיונית ואילו אנו, היחידים בשרשרת שכל העת מפוקחים. בהנהלת המועצה בחרו באסטרטגיה אחרת – מבחינתם בחרו, כל העת, לספר לנו שזהו "הרע במיעוט" ושם לא היינו מסכימים ללוקר היינו חוטפים מקדמי, ובמקום לתאר את ההרס שזורע המתווה בקרב הפריפריה, בוחרים במועצה לציין כי "אין מה לעשות, אין לרפתנים בנים ממשיכים". אם כך, צר לי לאכזב את האוחזים בטענה הזו – יש במושבים בנים, ואפילו מאוד איכותיים, שהיו שמחים להמשיך את מפעל החיים ההתיישבותי שהקימו הוריהם, אך בעשור האחרון לא מצאה המועצה את הדרך לקרב אותם להיכנס לענף ולהיות חלק ממנו. במשך כל השנים, בחרתם להסתתר מאחורי תירוצים כאלה ואחרים וכל זאת, על מנת, שלא להתעסק בבנים הממשיכים והנה הדבר מכה היום בפרצופינו. כמו שלעובדי מפעלי ים המלח וכמו שלעובדי נמלי ישראל יש בנים ממשיכים – גם לרפתנים יש בנים, רק שלהם בניגוד אלינו, דאגו!

מנקודת המבט שלנו, נראה כי בהנהלת מועצת החלב כל שביקשו הוא שקט, להסיט את האש מכוונם והמטרה מקדשת את האמצעים. אז ויתרו שם על חצי אגורה, אך נתנו יד לחיסולן של 120 רפתות מושביות, הובילו לכאוס תכנוני בענף ולאי יציבות שלא נראתה כמותה שנים רבות ומהשקט, כנראה שיזכה מחליפו של המנכ"ל הנוכחי.

צניחת מחירי הבשר החי

ואם כל זאת לא מספיק, אתגר משמעותי עמו אנו מתקשים להתמודד הנו הייבוא המוגבר של הבשר החי, זה הגורם למחירי הבשר החי לצנוח בעשרות אחוזים שלא בהתאמה למחיריו על המדף, ועל אף כל פניותינו לרגולטורים שיש בידם לסייע ובהם שר החקלאות – טרם ראיתי שינוי באופק.

ארגוני הרפתנים

קיימים שני ארגונים נוספים השייכים לנו הרפתנים – "שיאון" ו"החקלאית". שיאון חוותה וחוותה אתגר לא פשוט, כאשר מצד אחד הופחתו משמעותית מספר הרפתות בישראל, בשל מתווה לוקר ובמקביל, לראשונה מזה שנים, ניצבת מולה חברה מתחרה – חברת "פריז", חברה איכותית וכזו שמעניקה פתרונות שבשיאון מתקשים להתמודד עמם. כמי שמתגורר באזור הנגב המערבי, ניתן לראות חדירה עקבית של פריז אל רפתות האזור. הנתונים

